

VAIKEITA AIKOJA

► Mama Rosa pyyhki viileällä vedellä Amandan kalpeita kasvoja auringon nousun valaistessa klinikan kalpean valkoisia kalkittuja seiniä. Hyräillessään perinteistä afrikkalaista kansanlaulua mama Rosa rukoili jumaliltaan ihmettä Amandan pelastamiseksi. Mama Rosan huoli ei ollut aiheeton, sillä klinikan uusi lääkäri tulisi aikaisintaan reilun vuorokauden kuluttua. Lentokone, jolla uuden klinikkalääkärin piti saapua, oli tuhoutunut edellisen illan kammottavassa onnettomuudessa. Koko kylä oli huiskuttanut Amandan koneen perään haikein mielin. Nori oli itkenyt itsensä uupumuksen partaalle nukah-taen mamma Rosan leveille lanteille. Saattajien suuri joukko oli kääntynyt pieneltä kentältä kohti klinikkaa ja orpokotia.

Kyläläisten tarpomisen pysäytti yhtäkkinen kova pamahdus, joka tuntui vavahduksena paitsi maaperässä myös saattajien sydämessä.

Kyläläisten tarpomisen pysäytti yhtäkkinen kova pamahdus, joka tuntui vavahduksena paitsi maaperässä myös saattajien sydämessä. He näkivät kuinka Amandaa ja muita kyläläisiä kuljettanut kone oli lähtenyt kieppumaan epävakaasti kohti savannin pintaa värjäten mustalla savullaan laventelinsinisen taivaan. Taivaanrannassa näkyi suuri pölypilvi koneen syöksyessä keikkuen kohti

kuivaa maanpintaa. Mama Rosan sydäntä kylmäsi. Koko ihmisjoukko hiljentyi järkytyksestä. Edes lapset eivät päästäneet ääntäkään. Hitaasti, kuin unessa mama Rosa sai toimintakykynsä palautumaan ottaen ohjat pelastusoperaatiosta, jossa tuskin tulisi olemaan onnellista loppua. Jokainen heistä tunsu hengityksen salpautuvan huolesta. Kuinka heidän rakkaalleen oli käynyt onnettomuudessa?

Miehet olivat hakeneet kylän ainoan Jeepin, joka toimitti pääasias-sa ambulanssin virkaa lähialueella. Klinikan henkilökunta oli pakkautunut lavalle. Matka oli tuntunut kestävän ikuisuuden. Lentokoneen hylky oli löytynyt vasta pimeän tultua. Öljylyhtyjen heikossa valaistuksessa he olivat löytäneet pahoin vaurioituneen koneen. Matkustajien vaikeasti ruh-joutuneita ruumiita oli löytynyt pitkin savannia. Miehet olivat kaivaneet suuren haudan, jonne he joutuivat hyvästelemään rakkaimpansa perin-teisten hautajaislaulujen saattamana. Koneen hylystä löytyi ainoastaan kaksi henkiin jäänyttä. Amanda oli maannut juuri ja juuri tajunnan raja-mailla kipua valittaen. Hänen oikea kylkensä oli palanut ja vasen jalka oli vääntynyt hankalaan virheasentoon koneen penkkien väliin. Amandan ohimolla ja oikeassa poskessa oli ilkeästi repsottava haava. Veri oli kuivunut Amandan kalman kalpeille kasvoille ja gasellimaisen notkealle kaulalle. Viereiseltä penkkiriviltä he olivat löytäneet pienen pojan, joka oli yrittänyt tönä menehtynyttä äitiään hereille. Kuin ihmeen kaupalla pieni poika oli selvinnyt onnettomuudesta pintanaarmuilla.

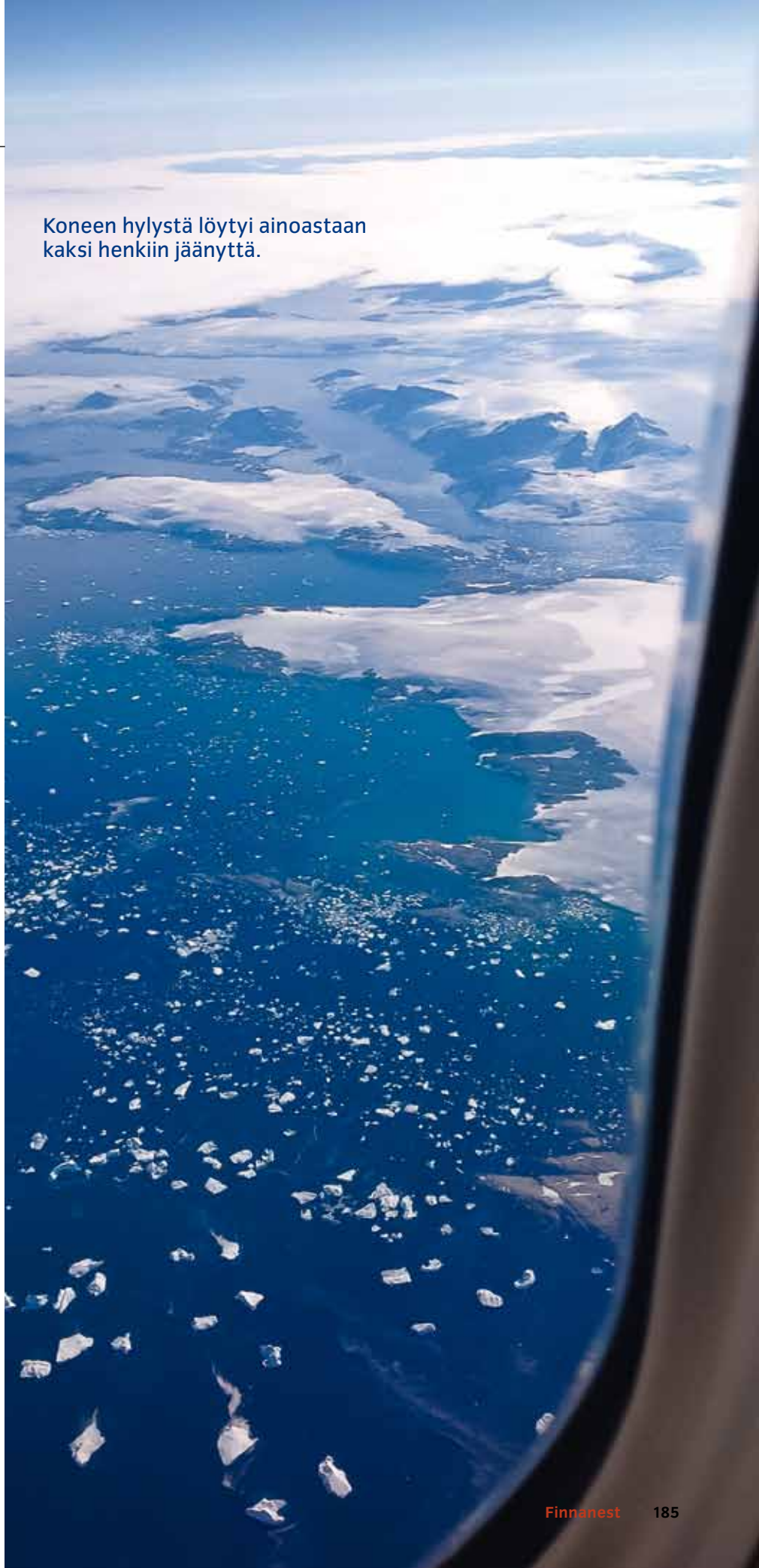
Mama Rosa risti kätensä aamun valjetessa taivaanrannassa ja toivoi, että uusi lääkäri saapuisi ajoissa. Oli selvää, että Amanda tarvitsi lääkärin hoitoa syvän palovamman ja kasvojen ruhjeen hoidossa. Kyljen palovamma oli alkanut märkimään ja tummumaan ilkeän näköiseksi viimeisen vuorokauden aikana. Amandalle oli noussut korkea kuume ja hänen hengityksensä näytti paitsi raskaalta myös kivuliaalta. Mama Rosa huomasi Amandan entisestään kavertuneella hartialla ritinää pyyh-kiessään varoen ihoa pellavaisella liinalla. Murtuneen jalan he olivat vetäneet suoraksi ja lastoittaneet saamiensa oppien mukaan, mutta oli selvää, että hengityksen vaikeutues-sa Amandan selviytymisen mahdol-lisuudet olisivat olemattomat.

Ilta oli jo pitkällä, kun mama Rosa väistyi Amandan viereltä hetkeksi kevyelle illalliselle. Edes henkeä salpaava maisema ei saanut mama Rosan mieltä keventymään. Athis-tasanko, Donjo Sabukin sinertävät vuoret ja pitkät Mua-harjanteet näyt-tivät häikäisevässä kauneudessaan mama Rosasta suorastaan röyhkeiltä ilta-auringon valmistautuessa purp-puranpunaiseen laskuun. Mama Rosa henkäisi eukalyptus-puun raikasta tuoksua siemaillessaan punapensas-teetä puun armollisessa varjossa ja risti kätensä hartaaseen rukoukseen Amandan selviytymisen puolesta. Eihän voinut olla niin, että jumalat hylkäsivät hyväntekijän tämän tarvi-tessa kipeimmin apua? Eikö Amandan uhrautuminen ja ylitsevuotavainen rakkaus paitsi työhönsä, mutta myös kanssaihmiisiin riittänyt jumalten suomaan vastapalvelukseen? Mama

Rosa oli sivellyt kasvoihinsa runsaasti ihoväriä ja punajauhetta lepytel-läkseen jumalia, joita ei tietoisesti tiennyt suuttuttaneensa. Ajatuksiinsa uppoutunut Mama Rosa hätkähti kuullessaan Amandan vuoteen vierellä valvoneen sairaanhoitajan parkaisevan. Amandan hengitys oli käynyt katkonaiseksi ja huulet sinersivät. Sekä Jumala, että jumalat näyttivät kääntäneen selkänsä pienen kylän koettelemuksille. Mama Rosa hautasi kyyneleistä kastuneet kasvonsa käsiinsä ja kuuli epätoivon hetkellä äänen, jota oli odottanut. Lentokone!

Mama Rosa siirtyi Amandan viereltä antaakseen lääkäriille tilaa tutkia potilaan. Mama Rosa kiitti jumaliaan siitä, että vihdoinkin Amanda saisi sen avun mitä täällä satojen kilometrien päässä lähimmästä sairaalasta voitaisiin hänen auttamisekseen tehdä. Mama Rosa näki lääkärin vihreissä silmissä silkkää laskelmoivaa kylmyyttä tämän kumartuessa Amandan sairaavuoteen ääreen. Amandan hän tutki tarkoin ja antoi selkeät ohjeet jatkohoittoa varten. Haavat olisi siistittävä leikkaussalissa ja rintakehän vamman aiheuttama hengitysvaikeus vaatisi nukuksen mahdollisimman nopeasti. Mama Rosan oli vaikea antaa Amandaa miehen hoitoon, mutta hän tiesi ettei muita vaihtoehtoja ollut. Amanda oli liian heikko, jotta he olisivat voineet siirtää hänen lentokoneella suuremman sairaalaan. Jeepillä matka olisi myös liian pitkä, eikä alkuunkaan turvallinen. Heimosota aiheutti paljon levottomuuksia lähialueella, eikä vaaleaa länsimaista naista voinut kuvitellakaan näin heiveröisessä >>

Koneen hylystä löytyi ainoastaan kaksi henkiin jäänyttä.

KUVA SEPPO SUOMELA

Mama Rosa ei ollut näkemästään hyvillään, vaan aikoi pitää tarkoin silmällä lääkäriä, joka ei selvästi suhtautunut Amandaan kuin potilaaseen.

kunnossa vaaralliselle matkalle. Mama Rosa painoi katseensa alistuneena ja huokaisi syvään. Hänen olisi luotettava Amandan hoito uuden lääkärin käsiin.

Viikkojen kuluessa Amandan palovammat alkoivat hiljalleen parantua. Amandalle oli tehty useita toimenpiteitä. Tehokkaan antibioottihoidon myötä kuumeikin oli laskenut ja Amanda oli jaksanut olla pieniä aikoja hereillä ihonsiirron jälkeen. Nori oli joka yö hiipinyt Amandan huoneeseen nukkumaan. Uskollisesti pieni soturi oli puristanut suojelijansa kättä kertoessaan vakavin ilmein tarinoitaan Amandalle. Mama Rosa oli yrittänyt saada niin Amandaakin kuin Noriakin syömään edes hieman. Amandan tajunta oli palautunut vain lyhyiksi ajoiksi, eikä tämä tuntunut muistavan mitään kotimaastaan.

Amanda pystyi palaamaan muistoissaan vain aikaan, jonka hän oli viettänyt Afrikassa.

Mama Rosa oli palaamassa Amandan vuoteen vierelle kantaen kulhossa kuumaa kanalientä. Mama Rosa näki kuinka lääkäri kumartui Amandan puoleen silittäen samalla tämän kalpean ihon ympärille laskeutuvia tulenpunaisia hiussuortuvia. Vino hymy nousi kieltämättä komean mieslääkärin kapeille huulille ja vihreiden silmien ilme tummeni, kun Amanda aukaisi silmänsä raukeasti. Mama Rosa selvitti kurkkuaan astuessaan huoneeseen ja tervehti viileän vähäeleisesti vuoteen viereltä hätkähtäen poistuvaa lääkäriä. Mama Rosa ei ollut näkemästään hyvillään, vaan aikoi pitää tarkoin silmällä lääkäriä, joka ei selvästi suhtautunut Amandaan kuin potilaaseen. ■

Turvallisimmat lentoyhtiöt

Jet Airliner Crash Data Evaluation Centren tilastojen mukaan Finnair oli maailman kolmanneksi turvallisin lentoyhtiö vuonna 2014. Kärkikolmikko oli sama kuin vuotta aiemmin.

1. Air New Zealand
2. Cathay Pacific
3. Finnair
4. Emirates
5. EVA air
6. British Airways
7. TAP Portugal
8. Etihad Airways
9. Air Canada
10. Qantas

Finnairille vuonna 2013 laskettu turvallisuusindeksi oli 0,010, kun muilla

kärkikymmenikön yhtiöillä se oli 0,007–0,013. Vuonna 2012 Finnair oli tilastoissa kärkipaikalla ensimmäistä kertaa. Listauksen viimeisellä sijalla oli useista onnettomuussistaan tunnettu Lion Air indeksillä 1,899. Onnettomuustutkijoiden mukaan todennäköisyys joutua vakavaan lento-onnettomuuteen ison lentoyhtiön kuljettamana vuoden 2013 aikana oli alle prosentin sadastuhannesosa.

Saksalainen JACDEC eli *Jet Airliner Crash Data Evaluation Centre* laatii listansa vuosittain turvallisuuslaskelmien perusteella. Niissä huomioidaan koneen tuhoutumiseen johtaneet onnettomuudet ja vakavat tapahtumat viimeisten 30 vuoden ajalta. Luvut

suhteutetaan kunkin yhtiön samassa ajassa lentämiin matkustajakilometreihin (RPK). Tämän lisäksi laskelmissa huomioidaan muutampia tekijöitä.

Vuonna 2013 kuolemaan johtaneita turmia oli ennätyskellisen vähän, mutta vakavat vaaratilanteet lisääntyivät. JACDECin tilastojen mukaan vuonna 2013 menehtyi 251 ihmistä, koneita menetettiin 48 ja vakavia vaaratilanteita oli kaikkiaan 158. Finnairin viimeisin koneen menetykseen johtanut onnettomuus on 50 vuoden takaa mäntämoottoriaikakaudelta. Tuolloin vielä Aero Oy -nimellä tunnetun yhtiön Douglas DC-3 (C-47A) syöksyi maahan Maarianhaminassa 8.11.1963.